

14/EL
WP 225

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ C-131/12,
«GOOGLE SPAIN ΚΑΙ INC ΚΑΤΑ AGENCIA ESPAÑOLA DE
PROTECCIÓN DE DATOS (AEPD) ΚΑΙ MARIO COSTEJA
GONZÁLEZ»**

Εκδόθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2014

Η παρούσα ομάδα εργασίας συστάθηκε βάσει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/EK. Συνιστά ανεξάρτητο ευρωπαϊκό συμβουλευτικό όργανο για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Τα καθήκοντα της ομάδας ορίζονται στο άρθρο 30 της οδηγίας 95/46/EK και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2002/58/EK.

Γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τη Διεύθυνση Γ (Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια της Ένωσης) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, B-1049 Brussels, Belgium, Γραφείο αριθ. MO-59 02/013.

Διεύθυνση δικτυακού τόπου: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_el.htm

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

1. Μηχανές αναζήτησης σε ρόλο υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων

Η απόφαση αναγνωρίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης μηχανών αναζήτησης επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θεωρούνται υπεύθυνοι της επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της δραστηριότητας μηχανής αναζήτησης πρέπει να διαφέρει από, και να συμπληρώνει, τη δραστηριότητα των εκδοτών ιστοτόπων τρίτων.

2. Δίκαιη εξισορρόπηση θεμελιωδών δικαιωμάτων και συμφερόντων

Σύμφωνα με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: Δικαστήριο, ΔΕΕ), «δεδομένης της πιθανής σοβαρότητας των επιπτώσεων της εν λόγω επεξεργασίας στα θεμελιώδη δικαιώματα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων, τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων υπερισχύουν, κατά γενικό κανόνα, του οικονομικού συμφέροντος της μηχανής αναζήτησης και εκείνου που αντλούν οι χρήστες του διαδικτύου από την πρόσβαση στις προσωπικές πληροφορίες μέσω της μηχανής αναζήτησης». Ωστόσο, πρέπει να επιτυγχάνεται εξισορρόπηση των σχετικών δικαιωμάτων και συμφερόντων, και το αποτέλεσμα μπορεί να εξαρτάται από τη φύση και τον ευαίσθητο χαρακτήρα των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, καθώς και από το συμφέρον που έχει το κοινό στην πρόσβαση στις συγκεκριμένες πληροφορίες. Το συμφέρον του κοινού είναι πολύ μεγαλύτερο εάν το υποκείμενο των δεδομένων διαδραματίζει ρόλο στον δημόσιο βίο.

3. Περιορισμένος αντίκτυπος της διαγραφής από τον κατάλογο αποτελεσμάτων στην πρόσβαση σε πληροφορίες

Στην πράξη, ο αντίκτυπος που έχει η διαγραφή από τον κατάλογο αποτελεσμάτων μηχανής αναζήτησης στα δικαιώματα των ατόμων στην ελευθερία της έκφρασης και στην πρόσβαση σε πληροφορίες αποδεικνύεται πολύ περιορισμένος. Κατά την αξιολόγηση των σχετικών περιστάσεων, οι ευρωπαϊκές αρχές προστασίας δεδομένων (εφεξής: ΑΠΔ) θα λαμβάνουν συστηματικά υπόψη τους το συμφέρον που προκύπτει για το κοινό από την πρόσβαση στις πληροφορίες. Εάν το συμφέρον του κοινού υπερισχύει των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, η διαγραφή δεν θα θεωρείται ενδεδειγμένη.

4. Καμία πληροφορία δεν διαγράφεται από την πηγή προέλευσης

Η απόφαση ορίζει ότι το δικαίωμα επηρεάζει μόνο τα αποτελέσματα αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου και δεν απαιτεί τη διαγραφή του συνδέσμου από τα ευρετήρια της μηχανής αναζήτησης εν γένει. Με άλλα λόγια, οι αρχικές πληροφορίες εξακολουθούν να είναι προσβάσιμες με τη χρήση άλλων όρων αναζήτησης ή με άμεση πρόσβαση στην πηγή προέλευσης.

5. Δεν υφίσταται υποχρέωση επικοινωνίας του υποκειμένου των δεδομένων με τον ιστότοπο προέλευσης

Τα άτομα δεν είναι υποχρεωμένα να επικοινωνήσουν με τον ιστότοπο προέλευσης προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματά τους έναντι των μηχανών αναζήτησης. Η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων ισχύει για τη δραστηριότητα μηχανών αναζήτησης που λειτουργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας. Συνεπώς, τα υποκείμενα των δεδομένων είναι σε θέση να ασκούν τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/EK και, ειδικότερα, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους εφαρμογής της.

6. Δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων να ζητήσουν διαγραφή

Βάσει του δικαίου της ΕΕ, κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων. Στην πράξη, οι ΑΠΔ εστιάζουν σε αιτήσεις που αφορούν περιπτώσεις σαφούς σύνδεσης μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και της ΕΕ, όπως, για παράδειγμα, όταν το υποκείμενο των δεδομένων είναι πολίτης ή κάτοικος κράτους μέλους της ΕΕ.

7. Εδαφικός αντίκτυπος των αποφάσεων διαγραφής

Προκειμένου να κατοχυρώνονται πλήρως τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, όπως αυτά ορίζονται στην απόφαση του Δικαστηρίου, οι αποφάσεις διαγραφής πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και πλήρης προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και να μην είναι εφικτή η καταστρατήγηση του δικαίου της ΕΕ. Υπό την έννοια αυτή, ο περιορισμός της διαγραφής σε τομείς διαδικτύου της ΕΕ με την αιτιολογία ότι οι χρήστες τείνουν να αποκτούν πρόσβαση σε μηχανές αναζήτησης μέσω των οικείων εθνικών τομέων δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκές μέσο για την ικανοποιητική διασφάλιση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με την απόφαση. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, η διαγραφή πρέπει να ισχύει για όλους τους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των .com.

8. Ενημέρωση του κοινού σχετικά με τη διαγραφή συγκεκριμένων συνδέσμων

Η πρακτική της ενημέρωσης των χρηστών των μηχανών αναζήτησης ότι ο κατάλογος των αποτελεσμάτων που προκύπτει από τις αναζητήσεις τους δεν είναι πλήρης εξαιτίας της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων δεν βασίζεται σε νομική απαίτηση που απορρέει από τους κανόνες προστασίας των δεδομένων. Η πρακτική αυτή θα ήταν αποδεκτή μόνον εάν οι πληροφορίες παρουσιάζονταν κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν σε καμία περίπτωση οι χρήστες να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ένα συγκεκριμένο πρόσωπο έχει ζητήσει τη διαγραφή των αποτελεσμάτων που το αφορούν.

9. Επικοινωνία με τους επιμελητές των ιστοτόπων σχετικά με τη διαγραφή συγκεκριμένων συνδέσμων

Οι μηχανές αναζήτησης δεν πρέπει, στο πλαίσιο της συνήθους πρακτικής τους, να ενημερώνουν τους υπευθύνους τοποθεσιών Web των σελίδων που επηρεάζονται από τη διαγραφή για το γεγονός ότι δεν είναι δυνατή η πρόσβαση σε ορισμένες ιστοσελίδες μέσω της μηχανής αναζήτησης σε περίπτωση ερωτήματος που αφορά συγκεκριμένο ονοματεπώνυμο. Στη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων δεν παρέχεται καμία νομική βάση για τέτοιου είδους τακτική επικοινωνία.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι μηχανές αναζήτησης μπορούν, προτού λάβουν απόφαση διαγραφής, να επικοινωνήσουν με τον επιμελητή του ιστοτόπου προέλευσης όσον αφορά συγκεκριμένο αίτημα προκειμένου να λάβουν πρόσθετες πληροφορίες ώστε να αξιολογήσουν τις περιστάσεις υποβολής του εν λόγω αιτήματος.

Λαμβάνοντας υπόψη αφενός τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι μηχανές αναζήτησης στη διάδοση και την πρόσβαση σε πληροφορίες που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο και αφετέρου τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των υπευθύνων τοποθεσιών Web σχετικά με την ευρετηρίαση και την παρουσίαση των πληροφοριών που προκύπτουν ως απάντηση σε ερωτήματα χρηστών, η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 (εφεξής: ομάδα εργασίας) ενθαρρύνει ένθερμα τις μηχανές αναζήτησης να κοινοποιήσουν τα κριτήρια διαγραφής που εφαρμόζουν και να παράσχουν λεπτομερέστερα στατιστικά στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι: Ερμηνεία της απόφασης του ΔΕΕ	6
Α. Μηχανές αναζήτησης ως υπεύθυνοι επεξεργασίας και νομική βάση.....	6
Β. Άσκηση δικαιωμάτων	8
Γ. Πεδίο εφαρμογής	10
Δ. Ενημέρωση τρίτων.....	11
Ε. Ο ρόλος των ΑΠΔ.....	14

ΜΕΡΟΣ Ι: Ερμηνεία της απόφασης του ΔΕΕ

Το παρόν έγγραφο αποσκοπεί στην παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ΑΠΔ που συνέρχονται στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας προτίθενται να εφαρμόσουν την απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση C-131/12, «Google Spain SL και Google Inc. κατά Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) και Mario Costeja González». Περιλαμβάνει επίσης τον κατάλογο των κοινών κριτηρίων που θα εφαρμόζουν οι ΑΠΔ κατά την, κατά περίπτωση, εξέταση των καταγγελιών που υποβάλλονται στα εθνικά τους γραφεία λόγω άρνησης των μηχανών αναζήτησης να προχωρήσουν σε διαγραφή. Ο κατάλογος των κριτηρίων πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα ευέλικτο εργαλείο εργασίας που ως στόχο έχει την παροχή συνδρομής στις ΑΠΔ κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τα κριτήρια εφαρμόζονται βάσει των σχετικών εθνικών νομοθεσιών. Κανένα κριτήριο δεν έχει αυτό καθαυτό καθοριστικό χαρακτήρα. Ο κατάλογος των κριτηρίων δεν είναι εξαντλητικός και θα εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου, με βάση την πείρα των ΑΠΔ.

Α. Μηχανές αναζήτησης ως υπεύθυνοι επεξεργασίας και νομική βάση

1. Η απόφαση αναγνωρίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης μηχανών αναζήτησης επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 95/46/EK (σκέψεις 27, 28 και 33).

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της δραστηριότητας μηχανής αναζήτησης διαφέρει από και συμπληρώνει τη δραστηριότητα των εκδοτών ιστοτόπων, η οποία συνίσταται στην ανάρτηση των δεδομένων αυτών σε σελίδα του διαδικτύου (σκέψη 35).

3. Η νομική βάση για την εν λόγω επεξεργασία βάσει της οδηγίας ΕΕ περιλαμβάνεται στο άρθρο 7 στοιχείο στ), και συνίσταται στην αναγκαιότητά της για το έννομο συμφέρον του υπευθύνου της επεξεργασίας ή των τρίτων στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα (σκέψη 73).

4. Η επεξεργασία την οποία πραγματοποιεί ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης, ενδέχεται να θίγει σημαντικά τα θεμελιώδη δικαιώματα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν η αναζήτηση μέσω της μηχανής αυτής πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμο φυσικού προσώπου, εφόσον η εν λόγω επεξεργασία παρέχει τη δυνατότητα σε οποιονδήποτε χρήστη του διαδικτύου να αποκτά, μέσω του καταλόγου αποτελεσμάτων, μια συστηματική επισκόπηση των διαθέσιμων στο διαδίκτυο πληροφοριών σχετικά με το εν λόγω πρόσωπο, οι οποίες αφορούν δυνητικά διάφορες πτυχές της ιδιωτικής του ζωής και θα ήταν αδύνατο ή εξαιρετικά δυσχερές να διασταυρωθούν χωρίς τη μηχανή αναζήτησης, και κατά τον τρόπο αυτό, να σχηματίζει ένα, κατά το μάλλον ή ήττον, λεπτομερές προφίλ του προσώπου αυτού. Εξάλλου, οι συνέπειες που έχει η επέμβαση στα προαναφερθέντα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων διογκώνονται λόγω του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν το διαδίκτυο και οι μηχανές αναζήτησης στη σύγχρονη κοινωνία, με αποτέλεσμα οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποτελεσμάτων να είναι προσβάσιμες ανά πάσα στιγμή και από οποιοδήποτε σημείο (σκέψη 80).

5. Όσον αφορά την εξισορρόπηση συμφερόντων τα οποία ενδέχεται να νομιμοποιούν την επεξεργασία που πραγματοποιείται από τη μηχανή αναζήτησης, σύμφωνα με την απόφαση, τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων υπερισχύουν, κατά γενικό κανόνα, του οικονομικού συμφέροντος της μηχανής αναζήτησης, λόγω του ενδεχομένως σοβαρού αντίκτυπου που μπορεί να έχει η συγκεκριμένη επεξεργασία στα θεμελιώδη δικαιώματα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων. Εν γένει, τα εν λόγω δικαιώματα υπερισχύουν επίσης των δικαιωμάτων πρόσβασης των χρηστών του διαδικτύου σε πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα μέσω της μηχανής αναζήτησης σε περίπτωση αναζήτησης που πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμο του υποκειμένου των δεδομένων. Ωστόσο, πρέπει να επιτυγχάνεται εξισορρόπηση μεταξύ των διαφόρων δικαιωμάτων και συμφερόντων, και το αποτέλεσμα αυτής μπορεί να εξαρτάται από τη φύση και τον ευαίσθητο χαρακτήρα των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία καθώς και από το συμφέρον του κοινού να έχει πρόσβαση στις συγκεκριμένες πληροφορίες για το άλλο πρόσωπο, ένα συμφέρον το οποίο μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως, μεταξύ άλλων, του ρόλου που διαδραματίζει το εν λόγω υποκείμενο στον δημόσιο βίο (σκέψη 81).

6. Τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν το δικαίωμα να ζητούν και, εφόσον πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στα άρθρα 12 και 14 της οδηγίας 95/46/EK, να εξασφαλίζουν τη διαγραφή συνδέσμων προς ιστοσελίδες που έχουν δημοσιεύσει τρίτοι και οι οποίες περιέχουν πληροφορίες που συνδέονται με τα εν λόγω υποκείμενα των δεδομένων, από τον κατάλογο των αποτελεσμάτων που εμφανίζονται κατόπιν αναζήτησης που γίνεται με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου.

7. Οι αντίστοιχες νομικές βάσεις των εκδοτών των ιστοτόπων προέλευσης και των μηχανών αναζήτησης είναι διαφορετικές. Η μηχανή αναζήτησης πρέπει να προβαίνει σε αξιολόγηση των διαφόρων στοιχείων (δημόσιο συμφέρον, δημόσια συνάφεια, φύση των δεδομένων, πραγματική συνάφεια...) δυνάμει της οικείας νομικής βάσης, η οποία προκύπτει από το δικό της οικονομικό συμφέρον και από το συμφέρον που αποκομίζουν οι χρήστες αποκτώντας πρόσβαση στις πληροφορίες μέσω των μηχανών αναζήτησης και χρησιμοποιώντας ως όρο αναζήτησης ένα ονοματεπώνυμο. Ακόμη και όταν η (συνεχής) δημοσίευση από τους εκδότες των ιστοτόπων προέλευσης είναι νόμιμη, η καθολική διάδοση και προσβασιμότητα των εν λόγω πληροφοριών μέσω μιας μηχανής αναζήτησης, σε συνδυασμό με άλλα δεδομένα που αφορούν το ίδιο πρόσωπο, μπορεί να είναι παράνομη λόγω του δυσανάλογα μεγάλου αντίκτυπου που έχει στην ιδιωτική ζωή.

Οι μηχανές αναζήτησης δεν υποχρεούνται, βάσει της απόφασης, να διενεργούν σε σταθερή βάση την εν λόγω αξιολόγηση για όλες τις πληροφορίες που επεξεργάζονται, αλλά μόνο όταν πρέπει να ανταποκριθούν σε αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων για άσκηση των δικαιωμάτων τους.

8. Το συμφέρον που αντλούν οι μηχανές αναζήτησης από την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι οικονομικής φύσεως. Συμφέρον όμως αντλούν και οι χρήστες του διαδικτύου από τη λήψη πληροφοριών μέσω των μηχανών αναζήτησης. Υπό την έννοια αυτή, το θεμελιώδες δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης το οποίο στο άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοείται ως «ελευθερία λήψης ή

μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών» πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων που υποβάλλουν τα υποκείμενα των δεδομένων.

9. Ο αντίκτυπος που έχει η άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων στην ελευθερία έκφρασης των εκδοτών των ιστοτόπων προέλευσης και των χρηστών είναι, γενικά, πολύ περιορισμένος. Οι μηχανές αναζήτησης πρέπει, κατά την αξιολόγηση των περιστάσεων υποβολής κάθε αιτήματος, να λαμβάνουν υπόψη το συμφέρον του κοινού στην πρόσβαση στις συγκεκριμένες πληροφορίες. Τα αποτελέσματα δεν πρέπει να διαγράφονται εάν υπερισχύει το συμφέρον που αντλεί το κοινό από την πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες. Ωστόσο, ακόμη και σε περίπτωση διαγραφής συγκεκριμένου αποτελέσματος αναζήτησης, το περιεχόμενο του ιστοτόπου προέλευσης εξακολουθεί να είναι διαθέσιμο, και οι πληροφορίες ενδέχεται να εξακολουθούν να είναι προσβάσιμες μέσω μηχανών αναζήτησης με χρήση διαφορετικών όρων αναζήτησης.

B. Άσκηση δικαιωμάτων

10. Η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων εφαρμόζεται στη δραστηριότητα των μηχανών αναζήτησης που λειτουργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας. Συνεπώς, τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει να είναι σε θέση να ασκούν τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/EK και, ειδικότερα, των εθνικών νόμων εφαρμογής της.

11. Τα άτομα δεν είναι υποχρεωμένα να επικοινωνήσουν με τον ιστότοπο προέλευσης, είτε εκ των προτέρων είτε ταυτόχρονα, προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματά τους έναντι των μηχανών αναζήτησης. Υπάρχουν δύο διαφορετικά είδη επεξεργασίας, με διαφορετικές νομικές βάσεις και με διαφορετικό αντίκτυπο στα δικαιώματα και τα συμφέροντα του ατόμου. Το άτομο μπορεί να θεωρήσει καλύτερο, δεδομένων των περιστάσεων της εκάστοτε περίπτωσης, να επικοινωνήσει καταρχάς με τον υπεύθυνο της τοποθεσίας Web προέλευσης και να ζητήσει να διαγραφούν οι πληροφορίες ή να εφαρμοστεί το πρωτόκολλο «no index» («απουσία ευρετηρίου»), όμως η απόφαση δεν ορίζει κάτι τέτοιο.

12. Για τον ίδιο λόγο, ένα άτομο μπορεί να επιλέξει τον τρόπο με τον οποίο θα ασκήσει τα δικαιώματά του σε σχέση με τις μηχανές αναζήτησης, επιλέγοντας μία ή περισσότερες από αυτές. Υποβάλλοντας αίτημα σε μία ή περισσότερες μηχανές αναζήτησης, το άτομο αξιολογεί τον αντίκτυπο της εμφάνισης των αμφιλεγόμενων πληροφοριών σε μία ή περισσότερες μηχανές αναζήτησης και, κατά συνέπεια, αποφασίζει σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης που θεωρεί επαρκή για τη μείωση ή την εξάλειψη του εν λόγω αντίκτυπου.

13. Παρότι η οδηγία 95/46/EK δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με τα μέσα άσκησης των δικαιωμάτων, οι περισσότερες νομοθεσίες για την προστασία των δεδομένων παρέχουν μεγάλη ευελιξία στον συγκεκριμένο τομέα και προσφέρουν στα υποκείμενα των δεδομένων τη δυνατότητα να υποβάλλουν τα αιτήματά τους με ποικίλους τρόπους, ανεξάρτητα από το αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει θεσπίσει ειδικές διαδικασίες.

Κατά συνέπεια, και ως βέλτιστη πρακτική η οποία συνάδει με όλες τις πιθανές νομικές απαιτήσεις σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει να είναι σε

θέση να ασκούν τα δικαιώματά τους έναντι των φορέων εκμετάλλευσης μηχανών αναζήτησης χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Παρόλο που η χρήση ειδικών μηχανισμών τους οποίους μπορούν να αναπτύξουν οι μηχανές αναζήτησης, δηλαδή διαδικτυακές διαδικασίες και ηλεκτρονικά έντυπα, μπορεί να έχει πλεονεκτήματα και να ενδείκνυται λόγω της ευκολίας που παρέχει, δεν πρέπει ωστόσο να αποτελεί τον μοναδικό τρόπο για να ασκήσουν τα υποκείμενα των δεδομένων τα δικαιώματά τους.

14. Για τους ίδιους λόγους, οι μηχανές αναζήτησης πρέπει να τηρούν τις εθνικές νομοθεσίες για την προστασία των δεδομένων όσον αφορά τις απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή αιτημάτων, τα χρονικά πλαίσια και το περιεχόμενο των απαντήσεων. Ειδικότερα, όταν το υποκείμενο των δεδομένων ζητεί διαγραφή ορισμένων συνδέσμων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να ζητήσει αποδεικτικό ταυτότητας, σύμφωνα με όσα η εθνική νομοθεσία κρίνει αναγκαία και αναλογικά για την εξακρίβωση της ταυτότητας του αιτούντος στο πλαίσιο του αιτήματος. Κατά τη συλλογή στοιχείων ταυτότητας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλες εγγυήσεις.

Για να είναι η μηχανή αναζήτησης σε θέση να προβεί στην απαιτούμενη αξιολόγηση όλων των περιστάσεων της εκάστοτε περίπτωσης, τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει να εξηγήσουν επαρκώς τους λόγους για τους οποίους ζητούν τη διαγραφή, να προσδιορίσουν τις συγκεκριμένες διευθύνσεις URL και να δηλώσουν αν διαδραματίζουν ή όχι ρόλο στον δημόσιο βίο.

15. Όταν μια μηχανή αναζήτησης απορρίπτει αίτημα διαγραφής, πρέπει να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων επαρκείς εξηγήσεις σχετικά με τους λόγους της απόρριψης. Πρέπει επίσης να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής στις ΑΠΔ ή δικαστικής προσφυγής εφόσον δεν είναι ικανοποιημένα με την απάντηση. Ανάλογες εξηγήσεις πρέπει να παρέχουν τα υποκείμενα των δεδομένων στις ΑΠΔ, εφόσον αποφασίσουν να προσφύγουν σε αυτές.

16. Σύμφωνα με την απόφαση, οι εθνικές θυγατρικές της Google στην ΕΕ αποτελούν εγκαταστάσεις της εταιρείας, και η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη μηχανή αναζήτησης της Google πραγματοποιείται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των εν λόγω εγκαταστάσεων, γεγονός που καθιστά εφαρμοστέους τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.

Η οδηγία 95/46/EK δεν περιλαμβάνει ειδική διάταξη σχετικά με την ευθύνη των εγκαταστάσεων του υπευθύνου επεξεργασίας που βρίσκονται στο έδαφος κρατών μελών. Η μόνη αναφορά γίνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α), όπου ορίζεται ότι «[ό]ταν ο ίδιος υπεύθυνος είναι εγκατεστημένος στο έδαφος περισσοτέρων του ενός κρατών μελών, πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι κάθε εγκατάστασή του πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπει η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία». Η εν λόγω διάταξη διευκρινίζεται ως έναν βαθμό στην αιτιολογική σκέψη 19: «όταν ένας μόνον υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος στο έδαφος πλειόνων κρατών μελών, ιδίως μέσω θυγατρικής, πρέπει να εξασφαλίζει, κυρίως για να αποφεύγονται οι καταστρατηγήσεις, ότι κάθε κατάστημά του πληροί τις απαιτήσεις τις οποίες προβλέπει η οικεία εθνική νομοθεσία».

Η αποτελεσματική εφαρμογή της απόφασης και της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προϋποθέτει αφενός ότι τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους έναντι των εθνικών θυγατρικών των μηχανών αναζήτησης στα αντίστοιχα κράτη μέλη κατοικίας, και αφετέρου ότι οι ΑΠΔ μπορούν να επικοινωνούν με τις αντίστοιχες εθνικές θυγατρικές όσον αφορά αιτήματα ή καταγγελίες που υποβάλλουν τα υποκείμενα των δεδομένων.

Οι εν λόγω θυγατρικές είναι ασφαλώς ελεύθερες να ακολουθούν εσωτερικές διαδικασίες για τη διεκπεραίωση των αιτημάτων, είτε απευθείας είτε προωθώντας τα αιτήματα σε άλλες εγκαταστάσεις της εταιρείας. Είναι επίσης εύλογο και αναμενόμενο το γεγονός ότι η πρώτη αντίδραση είναι να συμβουλευθούν τα υποκείμενα των δεδομένων να κάνουν χρήση των *ad hoc* διαδικασιών που έχει αναπτύξει η εταιρεία και των αντίστοιχων ηλεκτρονικών εντύπων. Εάν όμως το υποκείμενο των δεδομένων επιμένει να επικοινωνήσει με τη θυγατρική στο αντίστοιχο κράτος μέλος, το αίτημα δεν πρέπει να απορρίπτεται.

Γ. Πεδίο εφαρμογής

17. Η απόφαση αφορά ειδικά τις μηχανές γενικής αναζήτησης, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε άλλους ενδιαμέσους φορείς. Τα δικαιώματα ασκούνται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει η απόφαση.

18. Οι μηχανές αναζήτησης που περιλαμβάνονται σε ιστοσελίδες δεν παράγουν τα ίδια αποτελέσματα με εκείνα των «εξωτερικών» μηχανών αναζήτησης. Αφενός, ανακτούν μόνο τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες. Αφετέρου, ακόμη και αν ο χρήστης αναζητήσει το ίδιο πρόσωπο σε διάφορες ιστοσελίδες, οι εσωτερικές μηχανές αναζήτησης δεν θα δημιουργήσουν πλήρες προφίλ του θιγόμενου προσώπου, και τα αποτελέσματα δεν θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε αυτό. Συνεπώς, το δικαίωμα διαγραφής δεν πρέπει κατά κανόνα να ισχύει για τις μηχανές αναζήτησης με περιορισμένο πεδίο δράσης, ιδίως στην περίπτωση εργαλείων αναζήτησης ιστοτόπων ή εφημερίδων.

19. Το άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, στον οποίο γίνεται σαφής αναφορά σε πολλές από τις σκέψεις της απόφασης, αναγνωρίζει ότι «κάθε πρόσωπο» έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων. Στην πράξη, οι ΑΠΔ εστιάζουν σε αιτήσεις που αφορούν περιπτώσεις σαφούς σύνδεσης μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και της ΕΕ, όπως, για παράδειγμα, όταν το υποκείμενο των δεδομένων είναι πολίτης ή κάτοικος κράτους μέλους της ΕΕ.

20. Όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, ισχύει το δίκαιο της ΕΕ, και η απόφαση πρέπει να εφαρμόζεται σε σχέση με την επεξεργασία η οποία συνίσταται στον «εντοπισμό πληροφοριών που δημοσιεύουν ή αναρτούν στο διαδίκτυο τρίτοι, στην αυτόματη ευρετηρίασή τους, στην προσωρινή αποθήκευσή τους και, τελικώς, στη διάθεσή τους στους χρήστες του διαδικτύου με ορισμένη σειρά προτίμησης».

Το ΔΕΕ υποστηρίζει ότι «τα άρθρα 12 στοιχείο β) και 14 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) της οδηγίας 95/46 έχουν την έννοια ότι, προκειμένου να προστατεύονται τα δικαιώματα που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές και εφόσον πληρούνται πράγματι οι οριζόμενες από αυτές

προϋποθέσεις, ο φορέας εκμετάλλευσης μηχανής αναζήτησης υποχρεούται να απαλείφει από τον κατάλογο αποτελεσμάτων, ο οποίος εμφανίζεται κατόπιν αναζήτησης που έχει διενεργηθεί με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου, συνδέσμους προς δημοσιευμένες από τρίτους ιστοσελίδες που περιέχουν πληροφορίες σχετικές με το πρόσωπο αυτό».

Τέλος, το Δικαστήριο ορίζει επίσης ότι «ο φορέας εκμετάλλευσης της μηχανής αυτής, ως πρόσωπο που καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο άσκησης της εν λόγω δραστηριότητας, πρέπει να διασφαλίζει, στο πλαίσιο των ευθυνών, των ικανοτήτων και των δυνατοτήτων του, ότι η εν λόγω δραστηριότητα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της οδηγίας 95/46 ώστε οι προβλεπόμενες με αυτήν εγγυήσεις να μπορούν να παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους και να μπορεί να υλοποιείται στην πράξη η αποτελεσματική και πλήρης προστασία των υποκειμένων των δικαιωμάτων, ιδίως η προστασία του δικαιώματός τους στην προστασία της ιδιωτικής τους ζωής».

Επομένως, η απόφαση θεσπίζει μια υποχρέωση για τα αποτελέσματα η οποία επηρεάζει συνολικά την επεξεργασία που διενεργείται από τη μηχανή αναζήτησης. Η κατάλληλη εφαρμογή της απόφασης πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε τα υποκείμενα των δεδομένων να προστατεύονται αποτελεσματικά από τον αντίκτυπο της καθολικής διάδοσης και προσβασιμότητας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν οι μηχανές αναζήτησης όταν πραγματοποιούνται αναζητήσεις με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου.

Παρότι συγκεκριμένες λύσεις μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με την εσωτερική οργάνωση και τη δομή των μηχανών αναζήτησης, οι αποφάσεις διαγραφής πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και πλήρης προστασία των εν λόγω δικαιωμάτων, και ώστε να μην είναι εύκολο να καταστρατηγηθεί το δίκαιο της ΕΕ. Υπό την έννοια αυτή, ο περιορισμός της διαγραφής σε τομείς της ΕΕ με την αιτιολογία ότι οι χρήστες τείνουν να αποκτούν πρόσβαση στις μηχανές αναζήτησης μέσω των οικείων εθνικών τομέων δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκές μέσο για την ικανοποιητική διασφάλιση των δικαιωμάτων που έχουν τα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με την απόφαση. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι, σε κάθε περίπτωση, η διαγραφή πρέπει να ισχύει για όλους τους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των .com.

21. Από πρακτική άποψη, και όπως έχει αναφερθεί ήδη, η απόφαση ορίζει ρητά ότι το δικαίωμα επηρεάζει μόνο τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αναζητήσεις που πραγματοποιούνται με βάση το ονοματεπώνυμο ενός προσώπου και σε καμία περίπτωση δεν υπονοεί ότι απαιτείται πλήρης διαγραφή της σελίδας από τα ευρετήρια της μηχανής αναζήτησης. Η σελίδα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι προσβάσιμη μέσω της χρήσης άλλων όρων αναζήτησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην απόφαση χρησιμοποιείται ο όρος «ονοματεπώνυμο» χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις. Είναι δυνατόν, επομένως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το δικαίωμα ισχύει για πιθανές διαφορετικές εκδοχές του ονοματεπώνυμου, συμπεριλαμβανομένων επίσης των επιθέτων ή διαφορετικών τρόπων γραφής.

4. Ενημέρωση τρίτων

22. Φαίνεται ότι ορισμένες μηχανές αναζήτησης έχουν αναπτύξει την πρακτική να ενημερώνουν συστηματικά τους χρήστες των μηχανών αναζήτησης για το γεγονός ότι

ορισμένα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις αναζητήσεις τους έχουν διαγραφεί ως αποτέλεσμα αιτημάτων που έχουν υποβληθεί από ένα άτομο. Η εμφάνιση της πληροφορίας αυτής μόνο στα αποτελέσματα αναζητήσεων από τα οποία έχουν όντως διαγραφεί υπερσύνδεσμοι θα υπονόμει σοβαρά τον σκοπό της απόφασης. Μια τέτοια πρακτική μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εάν η πληροφορία παρέχεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην μπορούν οι χρήστες να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ένα συγκεκριμένο άτομο έχει ζητήσει τη διαγραφή των αποτελεσμάτων που το αφορούν.

Η χρήση ειδοποιήσεων ή δηλώσεων πρέπει να γίνεται με συνέπεια, προκειμένου οι χρήστες να μην καταλήγουν σε εσφαλμένες ή αναληθείς παραδοχές. Δεδομένων των δυσκολιών που συνεπάγεται η διαχείριση των εν λόγω δηλώσεων βάσει ειδικής κατηγορίας όρων αναζήτησης (δηλαδή κάθε φορά που γίνεται χρήση ονοματεπώνυμου), συνιστάται οι εν λόγω πληροφορίες να παρέχονται μέσω μιας γενικής δήλωσης η οποία να είναι μονίμως ενσωματωμένη στις ιστοσελίδες των μηχανών αναζήτησης.

23. Οι διαχειριστές των μηχανών αναζήτησης δεν πρέπει, στο πλαίσιο της συνήθους πρακτικής τους, να ενημερώνουν τους υπευθύνους τοποθεσιών Web που επηρεάζονται από τη διαγραφή για το γεγονός ότι δεν είναι δυνατή η πρόσβαση σε ορισμένες ιστοσελίδες μέσω της μηχανής αναζήτησης όταν υποβάλλονται συγκεκριμένα ερωτήματα. Η εν λόγω ενημέρωση στερείται νομικής βάσης δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.

Όπως αναφέρθηκε ήδη, υπάρχει καθοριστική διαφορά μεταξύ της νομικής βάσης για την επεξεργασία που εκτελείται από τις μηχανές αναζήτησης, και της νομικής βάσης για την επεξεργασία που εκτελείται από τον εκδότη του ιστοτόπου προέλευσης. Το άρθρο 7 σημείο στ) αποτελεί τη νομική βάση για την επεξεργασία που είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα. Το συμφέρον που αποκομίζει ο υπεύθυνος της τοποθεσίας Web προέλευσης από την ενημέρωση είναι αμφισβητήσιμο για διάφορους λόγους. Αφενός, η διαγραφή υπερσυνδέσμου σε ένα αποτέλεσμα αναζήτησης, όταν η αναζήτηση γίνεται με βάση το ονοματεπώνυμο προσώπου, έχει περιορισμένο μόνο αντίκτυπο, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Αφετέρου, οι υπεύθυνοι τοποθεσιών Web προέλευσης δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά την ενημέρωση που λαμβάνουν, διότι αυτή αφορά την επεξεργασία που εκτελείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επί της οποίας δεν έχουν κανένα έλεγχο ή επιρροή. Στην πραγματικότητα, οι μηχανές αναζήτησης δεν αναγνωρίζουν νόμιμο δικαίωμα στους εκδότες να ευρετηριάζουν και να προβάλλουν το περιεχόμενό τους, ή να το προβάλλουν με συγκεκριμένη σειρά.

Σε κάθε περίπτωση, το συμφέρον αυτό πρέπει να σταθμίζεται με τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα συμφέροντα του θιγόμενου υποκειμένου των δεδομένων.

Καμία διάταξη της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων δεν υποχρεώνει τις μηχανές αναζήτησης να γνωστοποιούν στους υπευθύνους των τοποθεσιών Web προέλευσης ότι τα αποτελέσματα που σχετίζονται με το περιεχόμενό τους έχουν διαγραφεί. Μια τέτοια

ενημέρωση συνιστά, σε πολλές περιπτώσεις, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, ως τέτοια, απαιτεί κατάλληλη νομική βάση ώστε να είναι ένομη. Στο άρθρο 7 της οδηγίας 95/46/EK δεν περιλαμβάνεται καμία νομική βάση σχετικά με την τακτική κοινοποίηση αποφάσεων διαγραφής στους αρχικούς υπευθύνους επεξεργασίας.

Από την άλλη πλευρά, ενδέχεται να είναι νόμιμη η επικοινωνία των μηχανών αναζήτησης με τους εκδότες των ιστοτόπων προέλευσης πριν από τη λήψη απόφασης που αφορά αίτηση διαγραφής σε ιδιαίτερες δύσκολες περιπτώσεις, όταν απαιτείται πληρέστερη κατανόηση των σχετικών περιστάσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι μηχανές αναζήτησης πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή διασφάλιση των δικαιωμάτων των θιγόμενων υποκειμένων των δεδομένων.

Λαμβάνοντας υπόψη αφενός τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι μηχανές αναζήτησης στη διάδοση και την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο και αφετέρου τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των υπευθύνων τοποθεσιών Web σχετικά με την ευρετηρίαση και την εμφάνιση των πληροφοριών που προκύπτουν ως απάντηση σε ερωτήματα χρηστών, η ομάδα εργασίας ενθαρρύνει ένθερμα τις μηχανές αναζήτησης να δημοσιεύσουν τα κριτήρια διαγραφής που εφαρμόζουν και να παράσχουν λεπτομερέστερα στατιστικά στοιχεία.

Ε. Ο ρόλος των ΑΠΔ

24. Παρά τα νέα στοιχεία της απόφασης του ΔΕΕ, η απόφαση ως προς το αν ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα αναζήτησης πρέπει να διαγραφεί συνεπάγεται –κατ’ ουσίαν– μια συνήθη αξιολόγηση του κατά πόσον η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τη μηχανή αναζήτησης συμμορφώνεται με τις αρχές προστασίας των δεδομένων. Συνεπώς, η ομάδα εργασίας θεωρεί ότι οι καταγγελίες που υποβάλλουν τα υποκείμενα των δεδομένων στις ΑΠΔ σχετικά με περιπτώσεις απόρριψης ή μερικής απόρριψης αιτημάτων τους από τις μηχανές αναζήτησης πρέπει να αντιμετωπίζονται –στο μέτρο του δυνατού– ως επίσημες αιτήσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 4 της οδηγίας. Αντιστοίχως, οι εν λόγω αιτήσεις πρέπει κανονικά να εξετάζονται από τις ΑΠΔ βάσει της οικείας εθνικής νομοθεσίας, κατά τον ίδιο τρόπο όπως και όλες οι άλλες αξιώσεις/καταγγελίες/αιτήσεις διαμεσολάβησης.

25. Η πρόεδρος της ομάδας εργασίας θα επικοινωνήσει με τις μηχανές αναζήτησης προκειμένου να διευκρινίσει με ποιες εγκαταστάσεις στην ΕΕ πρέπει να επικοινωνούν οι αρμόδιες ΑΠΔ και θα δημοσιοποιήσει τα αποτελέσματα της διαβούλευσης, εφόσον απαιτηθεί.

ΜΕΡΟΣ II: Κατάλογος κοινών κριτηρίων για την εξέταση καταγγελιών από τις ευρωπαϊκές αρχές προστασίας δεδομένων

Στην απόφασή του της 13ης Μαΐου 2014, το ΔΕΕ παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων στις μηχανές αναζήτησης. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι χρήστες μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ζητούν από τις μηχανές αναζήτησης τη διαγραφή συγκεκριμένων συνδέσμων προς πληροφορίες που επηρεάζουν την ιδιωτική τους ζωή από τα αποτελέσματα αναζητήσεων που πραγματοποιούνται με βάση το ονοματεπώνυμό τους. Στην περίπτωση που η μηχανή αναζήτησης απορρίψει τέτοιου είδους αίτημα, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να προσφύγει ενώπιον των ΑΠΔ, ή ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής, ζητώντας να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους και να εκδώσουν απόφαση βάσει της αρμοδιότητάς τους δυνάμει του εθνικού δικαίου.

Από την απόφαση του ΔΕΕ προκύπτει ότι το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί «να ζητήσει [από μια μηχανή αναζήτησης] να πάψει η επίμαχη πληροφορία [που αφορά το ίδιο προσωπικά] να τίθεται στη διάθεση του ευρέος κοινού λόγω της εμφάνισής της στον [...] κατάλογο αποτελεσμάτων.» Επίσης, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι «τα δικαιώματα αυτά καταρχήν υπερέχουν όχι μόνο του οικονομικού συμφέροντος του φορέα εκμετάλλευσης της μηχανής αναζήτησης, αλλά και του συμφέροντος του κοινού να αποκτήσει πρόσβαση στην πληροφορία αυτή στο πλαίσιο αναζήτησης με βάση το ονοματεπώνυμο του εν λόγω υποκειμένου». Το εν λόγω δικαίωμα αναγνωρίζεται από το ΔΕΕ στο πλαίσιο των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται βάσει των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 στοιχείο β) και του άρθρου 14 πρώτη παράγραφος στοιχείο α) της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Το Δικαστήριο αναγνώρισε επίσης την ύπαρξη εξαίρεσης στον εν λόγω γενικό κανόνα όταν «για ειδικούς λόγους, όπως ο ρόλος που διαδραματίζει το εν λόγω υποκείμενο στον δημόσιο βίο, [...] η επέμβαση [στα] θεμελιώδη δικαιώματα [του υποκειμένου των δεδομένων] δικαιολογείται από το υπέρτερο συμφέρον του κοινού για πρόσβαση στην επίμαχη πληροφορία συνεπεία της εμφάνισής της στον προαναφερθέντα κατάλογο.»

Μια πρώτη ανάλυση των καταγγελιών που έχουν υποβάλει μέχρι στιγμής υποκείμενα των δεδομένων των οποίων τα αιτήματα απορρίφθηκαν από τις μηχανές αναζήτησης έδωσε τη δυνατότητα στις ΑΠΔ να καταρτίσουν κατάλογο κοινών κριτηρίων ο οποίος θα χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων. Οι ΑΠΔ θα αξιολογούν τις καταγγελίες κατά περίπτωση, εφαρμόζοντας τα ακόλουθα κριτήρια.

Ο κατάλογος των κριτηρίων πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ευέλικτο εργαλείο εργασίας το οποίο θα βοηθήσει τις ΑΠΔ κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τα κριτήρια εφαρμόζονται σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Στις περισσότερες περιπτώσεις φαίνεται ότι για τη λήψη απόφασης πρέπει να ληφθούν υπόψη περισσότερα του ενός κριτήρια. Με άλλα λόγια, κανένα κριτήριο δεν έχει αυτό καθαυτό καθοριστικό χαρακτήρα.

Κάθε κριτήριο πρέπει να εφαρμόζεται υπό το πρίσμα των αρχών που ορίζει το ΔΕΕ και, ειδικότερα, με βάση το «συμφέρον του κοινού για πρόσβαση στην [...] πληροφορία».

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
<p>1. Το αποτέλεσμα της αναζήτησης σχετίζεται με φυσικό πρόσωπο – δλδ. με άτομο; Και το αποτέλεσμα προκύπτει από αναζήτηση που πραγματοποιείται με βάση το ονοματεπώνυμο του υποκειμένου των δεδομένων;</p>	<p>Η απόφαση σχετικά με την Google αναγνώρισε τον ιδιαίτερο αντίκτυπο που μπορεί να έχει μια διαδικτυακή αναζήτηση με βάση το ονοματεπώνυμο προσώπου στο δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής του εν λόγω προσώπου.</p> <p>Οι ΑΠΔ θα θεωρούν επίσης ως σχετικούς όρους αναζήτησης τα ψευδώνυμα και τα παρωνύμια, όταν το άτομο μπορεί να αποδείξει ότι συνδέονται με την ταυτότητά του.</p>
<p>2. Το υποκείμενο των δεδομένων διαδραματίζει κάποιο ρόλο στον δημόσιο βίο; Είναι το υποκείμενο των δεδομένων δημόσιο πρόσωπο;</p>	<p>Το ΔΕΕ προβλέπει εξαίρεση για αιτήματα διαγραφής που υποβάλλουν υποκείμενα δεδομένων που διαδραματίζουν ρόλο στον δημόσιο βίο, στην περίπτωση που το κοινό αντλεί συμφέρον από την πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω υποκείμενα των δεδομένων. Το κριτήριο αυτό είναι ευρύτερο από το κριτήριο που αφορά τα «δημόσια πρόσωπα».</p> <p>Σε τι συνίσταται ο «ρόλος στον δημόσιο βίο»;</p> <p>Δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί με βεβαιότητα το είδος του ρόλου που πρέπει να διαδραματίζει ένα άτομο στον δημόσιο βίο προκειμένου να δικαιολογείται η δημόσια πρόσβαση σε σχετικές με το πρόσωπο αυτό πληροφορίες μέσω ενός αποτελέσματος αναζήτησης.</p> <p>Ωστόσο, ενδεικτικά, οι πολιτικοί, οι ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, οι επιχειρηματίες και οι ασκούντες (νομοθετικά κατοχυρωμένα) επαγγέλματα συνήθως θεωρείται ότι διαδραματίζουν ρόλο στον δημόσιο βίο. Υπάρχουν επιχειρήματα υπέρ της δυνατότητας του κοινού να αναζητά πληροφορίες σχετικές με τον δημόσιο ρόλο και τις δραστηριότητες των εν λόγω ατόμων.</p> <p>Ένας καλός πρακτικός κανόνας είναι να καταβάλλεται προσπάθεια να διαπιστωθεί αν η πρόσβαση του κοινού στις συγκεκριμένες πληροφορίες –οι οποίες διατίθενται μέσω αναζήτησης με το ονοματεπώνυμο του υποκειμένου των δεδομένων– θα προστάτευε το κοινό από αθέμιτη</p>

	<p>δημόσια ή επαγγελματική συμπεριφορά.</p> <p>Είναι εξίσου δύσκολο να προσδιοριστεί η υποομάδα των «δημόσιων προσώπων». Κατά γενικό κανόνα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι τα δημόσια πρόσωπα είναι άτομα τα οποία, λόγω των καθηκόντων/υποχρεώσεών τους, εκτίθενται σε ορισμένο βαθμό στα μέσα ενημέρωσης.</p> <p>Το ψήφισμα 1165 (1998) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή παρέχει έναν πιθανό ορισμό των «δημόσιων προσώπων». Ορίζει ότι «τα δημόσια πρόσωπα είναι άτομα που κατέχουν δημόσιο αξίωμα και/ή χρησιμοποιούν δημόσιους πόρους και, γενικότερα, διαδραματίζουν κάποιον ρόλο στον δημόσιο βίο, είτε πρόκειται για την πολιτική, την οικονομία, τις τέχνες, τον κοινωνικό τομέα, τον αθλητισμό ή οποιονδήποτε άλλο τομέα».</p> <p>Ενδέχεται να υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τα δημόσια πρόσωπα οι οποίες να είναι πραγματικά ιδιωτικής φύσεως και οι οποίες δεν πρέπει κανονικά να εμφανίζονται στα αποτελέσματα αναζητήσεων, όπως πληροφορίες που αφορούν την υγεία ή τα μέλη της οικογένειάς τους. Κατά κανόνα, όμως, όταν οι αιτούντες είναι δημόσια πρόσωπα και οι επίμαχες πληροφορίες δεν είναι πραγματικά ιδιωτικής φύσεως, το επιχείρημα κατά της διαγραφής αποτελεσμάτων αναζήτησης που τους αφορούν είναι ισχυρότερο. Η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής: ΕΔΔΑ) είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επίτευξη εξισορρόπησης.</p> <p>ΕΔΔΑ, von Hannover κατά Γερμανίας (αριθ. 2), 2012: «Ο ρόλος ή τα καθήκοντα του ενδιαφερομένου, καθώς και η φύση των δραστηριοτήτων που αποτελούν αντικείμενο της αναφοράς και/ή της φωτογραφίας συνιστούν ένα ακόμη σημαντικό κριτήριο, το οποίο συνδέεται με το προηγούμενο κριτήριο. Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ ιδιωτών και προσώπων που έχουν αναλάβει δημόσιο ρόλο ως πολιτικά ή δημόσια πρόσωπα. Αντιστοίχως, ενώ ένας ιδιώτης που δεν είναι δημοσίως γνωστό πρόσωπο μπορεί να επικαλεστεί την ειδική</p>
--	---

	<p>προστασία του δικαιώματός του στην ιδιωτική ζωή, δεν ισχύει το ίδιο για τα δημόσια πρόσωπα (βλέπε απόφαση της 14ης Ιουνίου 2005 στην υπόθεση αριθ. 14991/02, <i>Minelli κατά Ελβετίας</i>, και υπόθεση <i>Petrenco</i>, ως άνω, σκέψη 55). Πρέπει να γίνει μια βασική διάκριση μεταξύ της κοινοποίησης γεγονότων ικανών να συμβάλουν στη διενέργεια διαλόγου σε μια δημοκρατική κοινωνία, τα οποία για παράδειγμα αφορούν πολιτικούς και την άσκηση των επίσημων καθηκόντων τους, και της κοινοποίησης λεπτομερών στοιχείων για την ιδιωτική ζωή ενός προσώπου το οποίο δεν ασκεί ανάλογα καθήκοντα (βλέπε την υπόθεση <i>Von Hannover</i>, ως άνω, σκέψη 63, και την υπόθεση <i>Standard Verlags GmbH</i>, ως άνω, σκέψη 47)».¹</p>
<p>3. Το υποκείμενο των δεδομένων είναι ανήλικο;</p>	<p>Κατά γενικό κανόνα, εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι νομικά ανήλικο –π.χ. δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά τον χρόνο της δημοσίευσης των πληροφοριών– οι ΑΠΔ είναι πιθανότερο να απαιτήσουν τη διαγραφή των σχετικών αποτελεσμάτων.</p> <p>Οι ΑΠΔ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την έννοια του «υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού». Η εν λόγω έννοια απαντά, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 24 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: «Σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού».</p>
<p>4. Τα δεδομένα είναι ακριβή;</p>	<p>Κατά γενικό κανόνα, η «ακρίβεια» κρίνεται με βάση τον πραγματικό χαρακτήρα των δεδομένων. Υπάρχει διαφορά μεταξύ ενός αποτελέσματος αναζήτησης το οποίο συνδέεται σαφώς με την άποψη ενός προσώπου για κάποιο άλλο πρόσωπο και ενός αποτελέσματος που φαίνεται ότι περιλαμβάνει πραγματικά στοιχεία.</p> <p>Στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, οι έννοιες της ακρίβειας, της επάρκειας και του ελλιπούς χαρακτήρα συνδέονται στενά μεταξύ τους. Είναι πιθανότερο οι ΑΠΔ να κρίνουν</p>

¹ Βλέπε επίσης ΕΔΔΑ, *Axel Springer κατά Γερμανίας*, 2012

	<p>ότι η διαγραφή ενός αποτελέσματος αναζήτησης ενδείκνυται όταν διαπιστώνονται ανακρίβειες σε σχέση με πραγματικά περιστατικά και, ως εκ τούτου, δημιουργείται ανακριβής, ανεπαρκής ή παραπλανητική εικόνα για το άτομο. Όταν το υποκείμενο των δεδομένων αντιτάσσεται στο αποτέλεσμα αναζήτησης με την αιτιολογία ότι είναι ανακριβές, οι ΑΠΔ μπορούν να εξετάσουν μια τέτοια αίτηση εφόσον ο αιτών παράσχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να αποδειχθεί ότι τα δεδομένα είναι προφανώς ανακριβή.</p> <p>Σε περιπτώσεις εν εξελίξει διαφοράς ως προς την ακρίβεια των πληροφοριών, για παράδειγμα ενώπιον δικαστηρίου ή στην περίπτωση αστυνομικής έρευνας που βρίσκεται σε εξέλιξη, οι ΑΠΔ μπορούν να επιλέξουν να μην παρέμβουν προτού ολοκληρωθεί η διαδικασία.</p>
<p>5. Τα δεδομένα είναι συναφή και όχι υπερβολικά;</p> <p>α. Τα δεδομένα αφορούν τον επαγγελματικό βίο του υποκειμένου των δεδομένων;</p> <p>β. Το αποτέλεσμα της αναζήτησης συνδέεται με πληροφορίες που εικάζεται ότι συνιστούν ρητορική μίσους/συκοφαντία/δυσφήμιση ή παρόμοια αδικήματα στον τομέα της έκφρασης σε βάρος του καταγγέλλοντος;</p> <p>γ. Είναι σαφές ότι τα δεδομένα αντικατοπτρίζουν την προσωπική άποψη ενός ατόμου ή εμφανίζονται ως</p>	<p>Γενικός σκοπός των εν λόγω κριτηρίων είναι να αξιολογείται αν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο αποτέλεσμα αναζήτησης είναι συναφείς ή όχι με βάση το συμφέρον που αντλεί το ευρύτερο κοινό από την πρόσβαση στις πληροφορίες.</p> <p>Η συνάφεια συνδέεται επίσης με την παλαιότητα των δεδομένων. Ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά της εκάστοτε περίπτωσης, οι πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν πριν από μεγάλο χρονικό διάστημα, π.χ. πριν από 15 έτη, μπορεί να παρουσιάζουν μικρότερη συνάφεια σε σύγκριση με πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν πριν από ένα έτος.</p> <p>Οι ΑΠΔ θα αξιολογούν τη συνάφεια με βάση τους παράγοντες που παρατίθενται κατωτέρω.</p> <p>α. Τα δεδομένα αφορούν τον επαγγελματικό βίο του υποκειμένου των δεδομένων;</p> <p>Οι ΑΠΔ, κατά την εξέταση αίτησης διαγραφής, πρέπει να προβαίνουν σε μια αρχική διάκριση μεταξύ του ιδιωτικού και του επαγγελματικού βίου.</p> <p>Η προστασία των δεδομένων –και γενικότερα η νομοθεσία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής– αφορά κυρίως τη διασφάλιση του σεβασμού του θεμελιώδους δικαιώματος των</p>

<p>επαληθευμένο γεγονός;</p>	<p>προσώπων στην προστασία της ιδιωτικής ζωής (και στην προστασία των δεδομένων). Όλα τα δεδομένα που αφορούν ένα πρόσωπο είναι προσωπικού χαρακτήρα, αλλά δεν είναι όλα ιδιωτικής φύσεως. Υφίσταται μια βασική διάκριση μεταξύ της ιδιωτικής ζωής ενός προσώπου και του δημόσιου ή επαγγελματικού του <i>ρόλου</i>. Όσο λιγότερο αποκαλυπτικές για την ιδιωτική ζωή ενός ατόμου είναι οι πληροφορίες που εμφανίζονται σε ένα αποτέλεσμα αναζήτησης τόσο πιο αποδεκτή καθίσταται η διαθεσιμότητά τους.</p> <p>Κατά γενικό κανόνα, οι πληροφορίες που αφορούν την ιδιωτική ζωή ενός υποκειμένου δεδομένων που δεν διαδραματίζει δημόσιο ρόλο πρέπει να θεωρούνται μη συναφείς. Ωστόσο, τα δημόσια πρόσωπα έχουν δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, έστω και αν το εν λόγω δικαίωμα είναι περιορισμένο ή τροποποιημένο.</p> <p>Οι πληροφορίες είναι πιθανότερο να είναι συναφείς εάν αφορούν τον τρέχοντα επαγγελματικό βίο του υποκειμένου των δεδομένων, αυτό όμως εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση της εργασίας του υποκειμένου των δεδομένων και από το έννομο συμφέρον του κοινού στην πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες μέσω αναζήτησης που γίνεται με το ονοματεπώνυμο του εν λόγω προσώπου.</p> <p>Στην προκειμένη περίπτωση, τίθενται δύο επιπλέον ερωτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τα δεδομένα που αφορούν δραστηριότητα σχετική με το επάγγελμα ενός προσώπου είναι υπερβολικά; - Το υποκείμενο των δεδομένων εξακολουθεί να ασκεί την ίδια επαγγελματική δραστηριότητα; <p>β. Συνδέεται το αποτέλεσμα της αναζήτησης με πληροφορίες που είναι υπερβολικές ή εικάζεται ότι συνιστούν ρητορική μίσους/συκοφαντία/δυσφήμιση ή παρόμοια αδικήματα στον τομέα της</p>
-------------------------------------	--

	<p style="text-align: center;">έκφρασης σε βάρος του καταγγέλλοντος;</p> <p>Γενικά, οι ΑΠΔ δεν έχουν ούτε την αρμοδιότητα ούτε τα προσόντα για να εξετάζουν πληροφορίες που είναι πιθανόν να συνιστούν αστικό ή ποινικό αδίκημα «λόγου» σε βάρος του καταγγέλλοντος, όπως η ρητορική μίσους, η συκοφαντία ή η δυσφήμιση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι ΑΠΔ θα παραπέμψουν κατά πάσα πιθανότητα το υποκείμενο των δεδομένων στην αστυνομία και/ή στις δικαστικές αρχές, σε περίπτωση απόρριψης αιτήματός του για διαγραφή. Η κατάσταση είναι διαφορετική εάν η δημοσίευση των πληροφοριών συνιστά όντως, βάσει προηγούμενης δικαστικής απόφασης, ποινικό αδίκημα ή παράβαση άλλων νόμων.</p> <p>Παρόλα αυτά, οι ΑΠΔ εξακολουθούν να είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.</p> <p style="text-align: center;">γ. Είναι σαφές ότι τα δεδομένα αντικατοπτρίζουν την προσωπική άποψη ενός προσώπου ή εμφανίζονται ως επαληθευμένο γεγονός;</p> <p>Το καθεστώς των πληροφοριών που περιέχονται στο αποτέλεσμα μιας αναζήτησης μπορεί επίσης να είναι σχετικό, ιδίως η διαφορά μεταξύ προσωπικής άποψης και επαληθευμένου γεγονότος. Οι ΑΠΔ αναγνωρίζουν ότι ορισμένα αποτελέσματα αναζήτησης περιέχουν συνδέσμους προς περιεχόμενο το οποίο ενδέχεται να αποτελεί μέρος προσωπικής εκστρατείας κατά συγκεκριμένου προσώπου και να αποτελείται από «παραληρηματικό λόγο» και ίσως δυσάρεστα προσωπικά σχόλια. Μπορεί η διαθεσιμότητα των εν λόγω πληροφοριών να είναι οδυνηρή και δυσάρεστη, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως ότι οι ΑΠΔ θα κρίνουν αναγκαία τη διαγραφή των σχετικών αποτελεσμάτων αναζήτησης. Πάντως, οι ΑΠΔ είναι πιθανότερο να εξετάσουν τη διαγραφή αποτελεσμάτων αναζήτησης που περιέχουν δεδομένα τα οποία εμφανίζονται ως επαληθευμένα γεγονότα, στην πραγματικότητα όμως είναι ανακριβή.</p>
<p>6. Οι πληροφορίες θεωρούνται ευαίσθητες κατά την έννοια του</p>	<p>Κατά γενικό κανόνα, τα ευαίσθητα δεδομένα (τα οποία στο άρθρο 8 της οδηγίας 95/46/ΕΚ ορίζονται ως «ειδικές κατηγορίες δεδομένων») έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο στην ιδιωτική ζωή</p>

άρθρου 8 της οδηγίας 95/46/EK;	του υποκειμένου των δεδομένων σε σύγκριση με τα «συνήθη» δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Καλό παράδειγμα αποτελούν οι πληροφορίες σχετικά με την υγεία, τη σεξουαλικότητα ή τις θρησκευτικές πεποιθήσεις ενός προσώπου. Οι ΑΠΔ είναι πιθανότερο να παρέμβουν σε περίπτωση απόρριψης αιτημάτων διαγραφής τα οποία αφορούν αποτελέσματα αναζητήσεων που αποκαλύπτουν τέτοιου είδους πληροφορίες στο κοινό.
7. Τα δεδομένα είναι επικαιροποιημένα; Τα δεδομένα διατίθενται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από εκείνο που απαιτείται για τον σκοπό της επεξεργασίας;	Κατά γενικό κανόνα, οι ΑΠΔ θα προσεγγίσουν τον συγκεκριμένο παράγοντα με σκοπό να διασφαλίσουν τη διαγραφή πληροφοριών που δεν είναι πρόσφατες και οι οποίες έχουν καταστεί ανακριβείς λόγω του παρωχημένου χαρακτήρα τους. Η εν λόγω αξιολόγηση εξαρτάται από τον σκοπό της αρχικής επεξεργασίας.
8. Η επεξεργασία των δεδομένων θίγει το υποκείμενο των δεδομένων; Τα δεδομένα έχουν δυσανάλογα αρνητικό αντίκτυπο στην ιδιωτική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων;	<p>Το υποκείμενο των δεδομένων δεν υποχρεούται σε καμία περίπτωση να αποδείξει ότι υφίσταται βλάβη προκειμένου να ζητήσει διαγραφή· με άλλα λόγια η βλάβη δεν αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος που αναγνωρίζεται από το ΔΕΕ. Ωστόσο η ύπαρξη στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η εμφάνιση ενός αποτελέσματος αναζήτησης προκαλεί βλάβη στο υποκείμενο των δεδομένων αποτελεί ισχυρό παράγοντα υπέρ της διαγραφής.²</p> <p>Η οδηγία 95/46/EK επιτρέπει στο υποκείμενο των δεδομένων να αντιταχθεί στην επεξεργασία εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί και νόμιμοι λόγοι για να το πράξει. Σε περίπτωση αιτιολογημένης αντίταξης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να διακόψει την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.</p> <p>Τα δεδομένα ενδέχεται να έχουν δυσανάλογα αρνητικό αντίκτυπο στο υποκείμενο των</p>

²Στην απόφαση του ΔΕΕ της 13ης Μαΐου 2014 στην υπόθεση *Google Spain SL, Google Inc. κατά Agencia Española de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González*, σκέψη 96, «[υ]πογραμμίζεται συναφώς ότι η αναγνώριση ενός τέτοιου δικαιώματος δεν προϋποθέτει ότι η εμφάνιση της επίμαχης πληροφορίας στον κατάλογο αποτελεσμάτων προκαλεί βλάβη στο υποκείμενο των δεδομένων.»

	<p>δεδομένων όταν το αποτέλεσμα της αναζήτησης αφορά ασήμαντο ή ανόητο πλημμέλημα το οποίο δεν αποτελεί πλέον –ή μπορεί να μην αποτέλεσε ποτέ– αντικείμενο δημόσιου διαλόγου, και όταν δεν υπάρχει ευρύτερο δημόσιο συμφέρον για τη διάθεση των πληροφοριών.</p>
<p>9. Το αποτέλεσμα της αναζήτησης παραπέμπει σε πληροφορίες που θέτουν σε κίνδυνο το υποκείμενο των δεδομένων;</p>	<p>Οι ΑΠΔ αναγνωρίζουν ότι η διάθεση συγκεκριμένων πληροφοριών μέσω διαδικτυακών αναζητήσεων μπορεί να εκθέσει τα υποκείμενα των δεδομένων σε κινδύνους όπως, για παράδειγμα, κλοπή ταυτότητας ή παρενόχληση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, όταν συντρέχει ουσιαστικός κίνδυνος, οι ΑΠΔ κατά πάσα πιθανότητα θα κρίνουν ενδεδειγμένη τη διαγραφή ενός αποτελέσματος αναζήτησης.</p>
<p>10. Σε ποιο πλαίσιο δημοσιεύτηκαν οι πληροφορίες; α. Το περιεχόμενο δημοσιοποιήθηκε εκουσίως από το υποκείμενο των δεδομένων; β. Το περιεχόμενο προοριζόταν να δημοσιοποιηθεί; Θα μπορούσε το υποκείμενο των δεδομένων ευλόγως να γνωρίζει ότι το περιεχόμενο επρόκειτο να δημοσιοποιηθεί;</p>	<p>Εάν μόνη νομική βάση για τη δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο είναι η συγκατάθεση, αλλά στη συνέχεια το άτομο την ανακαλέσει, τότε η διαδικασία επεξεργασίας –δηλαδή η δημοσίευση– θα στερείται νομικής βάσης και, συνεπώς, θα πρέπει να διακοπεί.</p> <p>Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων, οι ΑΠΔ θα εξετάζουν αν πρέπει να διαγραφεί ο σύνδεσμος ακόμη και αν δεν διαγραφούν προηγουμένως ή ταυτόχρονα το ονοματεπώνυμο ή οι πληροφορίες από την πηγή προέλευσης.</p> <p>Ειδικότερα, εάν το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατεθεί στην αρχική δημοσίευση, αργότερα όμως δεν είναι σε θέση να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του, και απορριφθεί αίτημα διαγραφής του, οι ΑΠΔ θα θεωρούν, γενικά, ενδεδειγμένη τη διαγραφή του αποτελέσματος της αναζήτησης.</p>
<p>11. Το αρχικό περιεχόμενο δημοσιεύτηκε για δημοσιογραφικούς σκοπούς;</p>	<p>Οι ΑΠΔ αναγνωρίζουν ότι, ανάλογα με το πλαίσιο, μπορεί να είναι σκόπιμο να εξετάσουν αν οι πληροφορίες δημοσιεύθηκαν για δημοσιογραφικούς σκοπούς. Το γεγονός ότι οι πληροφορίες δημοσιεύονται από δημοσιογράφο έργο του οποίου είναι η ενημέρωση του κοινού αποτελεί</p>

	<p>παράγοντα προς στάθμιση κατά την εξισορρόπηση. Ωστόσο, το εν λόγω κριτήριο δεν παρέχει από μόνο του επαρκή βάση για απόρριψη αιτήματος, δεδομένου ότι η απόφαση προβαίνει σε σαφή διάκριση μεταξύ της νομικής βάσης για δημοσίευση από τα μέσα ενημέρωσης και της νομικής βάσης για την οργάνωση, από τις μηχανές αναζήτησης, των αποτελεσμάτων αναζητήσεων που πραγματοποιούνται με βάση το ονοματεπώνυμο του προσώπου.</p>
<p>12. Ο εκδότης των δεδομένων έχει νόμιμη εξουσία –ή νομική υποχρέωση– να δημοσιοποιεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα;</p>	<p>Ορισμένες δημόσιες αρχές έχουν νομική υποχρέωση να δημοσιοποιούν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με πρόσωπα– όπως, για παράδειγμα, για τους σκοπούς της εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους. Οι πληροφορίες αυτές διαφέρουν ανάλογα με τους νόμους και τα έθιμα του κάθε κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, οι ΑΠΔ μπορεί να κρίνουν ότι η διαγραφή δεν είναι ενδεδειγμένη ενώ εξακολουθεί να υφίσταται η απαίτηση για δημοσιοποίηση των πληροφοριών από τη δημόσια αρχή. Ωστόσο, πρέπει να πραγματοποιείται κατά περίπτωση αξιολόγηση, σε συνδυασμό με συνεκτίμηση των κριτηρίων του «παρωχημένου χαρακτήρα» και της μη συνάφειας.</p> <p>Οι ΑΠΔ μπορεί να κρίνουν ενδεδειγμένη τη διαγραφή έστω και αν υπάρχει νομική υποχρέωση δημοσιοποίησης του περιεχομένου στον αρχικό ιστότοπο.</p>
<p>13. Τα δεδομένα αφορούν ποινικό αδίκημα;</p>	<p>Τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορεί να ακολουθούν διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με παραβάτες και αδικήματα. Ενδέχεται να υφίστανται συγκεκριμένες νομικές διατάξεις οι οποίες να επηρεάζουν τη διάθεση των εν λόγω πληροφοριών συν τω χρόνω. Οι ΑΠΔ θα χειρίζονται τις περιπτώσεις αυτές σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές αρχές και προσεγγίσεις. Οι ΑΠΔ είναι, κατά κανόνα, πιθανότερο να εξετάσουν το ενδεχόμενο διαγραφής αποτελεσμάτων αναζήτησης που αφορούν σχετικά ήσσονος σημασίας αδικήματα που συνέβησαν πριν από πολύ καιρό, ενώ είναι λιγότερο πιθανό να εξετάσουν το ενδεχόμενο διαγραφής αποτελεσμάτων που αφορούν σοβαρότερα αδικήματα που συνέβησαν πιο πρόσφατα. Ωστόσο, τα εν λόγω ζητήματα απαιτούν προσεκτική εξέταση, και ο χειρισμός</p>

	τους γίνεται κατά περίπτωση.
--	------------------------------